

Οἱ Πατέρες τῆς Εκκλησίας γιὰ τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου

πρωτοπρεσβυτέρου Δημητρίου Αθανασίου

Το γεγονός τῆς Κοιμήσεως ἢ Μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου, ὅπως ἦταν φυσικό, δὲν ἐνέπνευσε μόνο τοὺς μεγάλους ὑμνογράφους καὶ ἀγιογράφους, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς Πατέρες τῆς Εκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι ἀφιέρωσαν σὲ αὐτό εἴτε εἰδικές Ομιλίες εἴτε ἀποσπάσματα – ἀναφορές. Ἄλλωστε δὲν ἦταν δυνατό νὰ συμβεῖ διαφορετικά. Στὸ πάνσεπτο πρόσωπο τῆς Παναγίας «νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι» σὲ πολλὰς φάσεις τῆς ζωῆς τῆς: Οὐσα Παρθένος γέννησε τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸ δεύτερο πρόσωπο τῆς Ἀγίας Τριάδος. Ἐμείνε Παρθένος πρὶν, κατὰ καὶ μετὰ τὴ γέννησίν Του. Εἶναι ἀειπάρθενος. Καὶ ὅταν ὡς ἄνθρωπος ἀπέθανε καὶ τότε νικήθηκαν «τῆς φύσεως οἱ ὅροι», ἀφοῦ «τάφος καὶ νέκρωσις» δὲν τὴν κράτησαν στὴ γῆ, διότι «ὡς ζωῆς Μητέρα, πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν, ὁ μήτραν οἰκήσας ἀειπάρθενον».

Ἡ φράση τοῦ Ἀπολυτίκιου τῆς εορτῆς τῆς «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου», «ἐν τῇ κοιμήσει τὸν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε», ἐπαληθεύεται διαρκῶς στὴ ζωὴ τῆς Εκκλησίας καὶ ἐπαληθεύεται καθημερινὰ ἀπὸ τὴν προσωπικὴ ἐμπειρία μας. Δὲν μας εγκατέλειψε ἀναχωρώντας μὲ τὸν θάνατο ἀπὸ τὸν κόσμον. Εἶναι μαζί μας, μὲ τὰ θαύματα ποὺ ἐπιτελεῖ μὲ τὴ μεσολάβησίν τῆς στὸν Υἱὸ καὶ Θεὸ τῆς χάριν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ζητοῦν ταπεινὰ καὶ μὲ πίστη τὶς πανίσχυρες πρεσβεῖες τῆς.

Ὡς ἐκφραση θερμῆς ευγνωμοσύνης γιὰ τὴν πολυποίκιλὴ βοήθειά τῆς στὸν καθένα μας προσωπικά, καὶ γενικώτερα στὸν φιλόχριστο καὶ θεοτοκόφιλο λαὸ μας, παραθέτουμε λίγα πνευματικὰ ἀνθὲς ὁπὸ θαυμάσιες ομιλίες στὴν εορτὴ τῆς Κοιμήσεως ὡς ὀρισμένων ἁγίων Πατέρων τῆς Εκκλησίας μας.

«Ὡ πὼς ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς πρὸς τὴν ζωὴν διὰ μέσου θανάτου μετὰγεται», ἀναφωνεῖ ὁ **ιερός Δαμασκηνός**... «Τί τοίνυν τό περὶ σέ τοῦτο μυστήριον ὀνομάσωμεν· θάνατον; ἀλλὰ καὶ φυσικῶς ἡ πανίερος καὶ μακαρία σου ψυχὴ τοῦ πανολβίου καὶ ἀκηράτου σου χωρίζεται σώματος, ὅμως οὐκ ἐναπομένει τῷ θανάτῳ οὐδ' ὑπὸ τῆς φθορᾶς διαλύεται. Ἦς γάρ τικτούσης ἀλώβητος ἡ παρθενία μεμένηκε, ταύτης μεθισταμένης ἀδιάλυτον τό σῶμα πεφύλακται καὶ πρὸς κρείττονα καὶ θειότεραν σκηνὴν μετατίθεται».

«Ὡ πὼς ἐκεῖνη ποὺ γέννησε τὴν Πηγὴ τῆς ζωῆς μεταφέρεται διὰ μέσου τοῦ θανάτου ὑπὸς τὴν ζωὴν! Νὰ ὀνομάσουμε θάνατο αὐτό το μυστήριον ποὺ συμβαίνει μὲ σε; Ἀλλ' ἐάν καὶ χωρίσθηκε ἡ παναγία καὶ μακαρία ψυχὴ σου ἀπὸ το πανευτυχές καὶ ἀμόλυντο σῶμα σου, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν θάνατο κάθε ἀνθρώπου, ὅμως τὸ σῶμα σου δὲν παραμένει μόνιμα στὸν θάνατο, οὔτε διαλύεται ἀπὸ τὴν φθορά. Διότι αὐτῆς τῆς ὁποίας ἡ παρθ

ενία ἐμεινε ἀθικτὴ, ὅταν γεννούσε τὸν Θεάνθρωπο, αὐτῆς καὶ τὸ σῶμα, ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν παρόντα κόσμον, φυλάχτηκε ἀδιάλυτο καὶ μετετέθη πρὸς καλυτέρα καὶ θειοτέρα ζωὴ» (PG 96, 713-716).

«Σὲ τάφος ἔχειν οὐ δύναται», προσθέτει ὁ **ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης**... «Ἐὰν κρατεῖν οὐκ ἰσχύει σου... Ἄπιθι τοίνυν, ἄπιθι σὺν εἰρήνῃ. Μεταναστεύου τῶν ἐν τῇ κτίσει μονῶν· ἐξιλάσκου τὸν Κύριον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πλάσματος». Δὲν μπορεῖ νὰ σε κρατήσῃ ὁ τάφος. Δὲν ἔχει δύναμη νὰ σε ἔχει φυλακισμένη ὁ Ἄδης... Φύγε λοιπόν, φύγε εἰρηνικὴ. Ἀναχώρησε ἀπὸ τὰς γήινες διαμονάς καὶ ἰκέτευε καὶ ἐξιλέωνε τὸν Κύριο γιὰ ὅλους ἐμὰς τοὺς συνανθρώπους σου» (PG 97, 1100).

«Ὅν τρόπον καὶ ὁ σὸς Υἱὸς καὶ πάντων Θεός», συμπληρώνει ὁ **ἅγιος Γερμανός**, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, «τοῦ ὁμοίου σαρκικῶς ἀπεγεύσατο θανάτου· παραδοξάσας δηλαδὴ, κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ καὶ ζωοποιὸν τάφον καὶ τὸ σὸν τῆς κοιμήσεως ζωοπαράδεκτον μνήμα· ὥστε ἀμφοτέρων σῶματα μὲν ἀφαντάστως ὑποδεξαμένων, διαφθοράν δὲ μηδαμῶς ἐνεργησάντων. Οὐδέ γὰρ ἐνεδέχετό σε θεοχώρητον οὕσαν ἀγγεῖον, τῆς ἀναλύσεως νεκροφθόρῳ διαρρυῆναι χοί· Ἐπειδὴ γὰρ ὁ κενωθείς ἐν σοί, Θεός ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ζωὴ προαιώνιος, καὶ τὴν Μητέρα τῆς Ζωῆς σύνοικον ἔδει τῆς Ζωῆς γεγονέναι...». Ὅπως δηλαδὴ ὁ Υἱὸς σου καὶ Θεός των ὅλων γεύθηκε κατὰ τὴν σάρκα τοῦτον ἴδιον θάνατον καὶ ὅπως δόξασε τὸν δικό του ζωοποιό τάφον, ἔτσι δόξασε καὶ τὸ δικό σου μνήμα, ποὺ ἐδέχθη κατὰ τὴν κοίμησιν σου Σὲ τὴν Μητέρα τῆς ζωῆς. Καὶ οἱ δύο τάφοι δέχθηκαν μὲν, χωρὶς νὰ φαντάζονται, κάτι ξεχωριστό, τὰ σῶματα καὶ των δύο, ἀλλὰ δὲν ἐνήργησαν καμιὰ διαφθορά σ' αὐτά. Διότι δὲν ἦταν δυνατόν σοι ποὺ ἦσουν δοχεῖο ποὺ χῶρεσε τὸν Θεὸ νὰ διαλυθεῖς στὸ χῶμα τῆς νεκρώσεως. Ἐπειδὴ Αὐτός ποὺ ταπεινώθηκε καὶ κυοφορήθηκε μέσα σου ἦταν ἐξ ἀρχῆς Θεός καὶ ζωὴ προαιώνιος, ἔπρεπε καὶ σὺ, ἡ Μητέρα τῆς Ζωῆς, νὰ γίνῃς σύνοικος μετὰ τὴν Ζωή, μετὰ τὸν Υἱόν σου, στὰ οὐράνια (PG 98, 345-8).

Τὸ σῶμα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, σημειώνει καὶ ὁ **ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας**, «μικρόν παραμείναν τῇ γῇ καὶ αὐτὸ συναπῆλθε... Καὶ τοίνυν ἐδέξατο μὲν ὁ τάφος ἐπὶ μικρόν, ἐξεδέχετο δὲ καὶ ὁ οὐρανός τὴν καινὴν γῆν ἐκείνην, τὸ πνευματικόν σῶμα... τὸ ἁγιώτερον ἀρχαγγέλων». Τὸ ἱερόν σῶμα τῆς, ἀφοῦ παρέμεινε γιὰ λίγο στὴ γῆ, ἐφυγε κατόπιν καὶ αὐτὸ στους οὐρανούς μετὰ τὴν ψυχὴ τῆς. Δέχθηκε λοιπόν τὸ σῶμα τῆς ὁ τάφος γιὰ μικρὸ χρονικὸ διάστημα, δέχθηκε δὲ τελικῶς καὶ ὁ οὐρανός τὸ σῶμα τῆς, τὴν καινὴ ἐκείνη γῆ, ποὺ ἀνακαινίσθηκε ἀπὸ τὸν Υἱὸ καὶ Θεὸ τῆς ποὺ κατοίκησε μέσα τῆς, τὸ πνευματικὸ καὶ ἅγιον ἐκεῖνο σῶμα... ποὺ εἶναι ἁγιώτερο ἀπὸ τοὺς ἀρχαγγέλους («Ἡ Θεομήτωρ», ἔκδοσις Ἱεροῦ Ἰδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου, Ἀθήναι 1968, σελ. 214-216).

«Μόνῃ αὕτῃ νῦν μετὰ τοῦ θεοδοξάστου σώματος σὺν τῷ Υἱῷ τὸν οὐράνιον ἔχει

χώρον», τονίζει και ο **άγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς**: «οὐ γάρ εἶχε κατέχειν εἰς τέλος γῆ καὶ τάφος καὶ θάνατος ζωαρχικόν σῶμα καὶ θεοδόχον». Μόνη ἡ Θεοτόκος τώρα, προ τῆς Δευτέρας δηλαδή Παρουσίας, βρίσκεται με τὸ θεοδόξαστο σῶμα τῆς μαζί με τὸν Υἱό τῆς στὸν οὐράνιο Παράδεισο. Διότι δεν μπορούσαν νὰ κρατοῦν παντοτεινὰ ἡ γῆ, ὁ τάφος καὶ ὁ θάνατος τὸ σῶμα ἐκεῖνο που ἐγίνε δοχεῖο τοῦ Θεοῦ καὶ πηγὴ τῆς Ζωῆς» (PG 151, 465).

Μεταξὺ τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Εκκλησίας μας, ὁ **άγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός** (8ος αἰώνας) ἀφιέρωσε στὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου τρία σπουδαῖα Εγκώμια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα παραθέτουμε σε ἀπόδοση στὴ νεοελληνικὴ τὰ ἐπόμενα ἀποσπάσματα:

«ὦ, πῶς ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς πεθαίνοντας πηγαίνει πρὸς τὴ ζωὴ! ὦ, πῶς ἐκείνη που γεννώντας ξεπέρασε τοὺς νόμους τῆς φύσεως, τώρα υποτάσσεται στὴ φυσικὴ τάξιν καὶ δέχεται θάνατον τὸ ἀμόλυντο σῶμα! Διότι πρέπει αὐτό, ἀφοῦ ἀφήσῃ κάτω τὸ θνητό, νὰ περιβληθεῖ τὴν ἀθανασία, ἀφοῦ καὶ ὁ Κύριός τῆς δεν ἀρνήθηκε τὴν πείραν τοῦ θανάτου. Γιατί πέθανε σωματικὰ καὶ με τὸν θάνατό του καταργεῖ τὸ θάνατον καὶ στὴ φθορὰ χαρίζει τὴν ἀφθαρσίαν καὶ τὴν νέκρωσιν τὴν κάνει πηγὴ ἀναστάσεως. ὦ, πῶς τὴν ἱερὴ ψυχὴ, καθὼς ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸ σῶμα που δέχτηκε τὸν Θεόν, τὴν υποδέχεται με τὰ ἴδια τοῦ τὰ χέρια ὁ Δημιουργὸς τοῦ παντός, τιμώντας καθὼς πρέπει ἐκείνην, που ἐνῶ κατὰ τὴν φύσιν τῆς ἦταν δούλη, σύμφωνα με τὸ ἀνεξερεύνητον πέλαγος τῆς φιλανθρωπίας τοῦ καὶ κατὰ τὸ σχέδιόν του τὴν ἔκανε Μητέρα του, καὶ σαρκώθηκε ἀληθινὰ καὶ ὄχι ψεύτικα. Γιατί παρακολουθοῦσαν, ὅπως λέει ἡ Παράδοση, τὰ παριστάμενα τάγματα τῶν ἀγγέλων καὶ περίμεναν τὸν ἀποχωρισμὸ σου ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους».

«ὦ, τι ωραιότατη ἐκδημία, που χαρίζει τὴ συνάντησιν καὶ παραμονὴν κοντὰ στὸν Θεόν! Γιατί, παρόλο που ὁ Θεός σ' ὅλους τοὺς ἀφοσιωμένους σ' αὐτόν καὶ τοὺς θεοφόρους ἀνθρώπους ἔχει χαρίσει αὐτὸ τὸ δῶρον – ναι, ἔχει χαριστεῖ καὶ τὸ πιστεύουμε – ὅμως ἡ διαφορὰ μεταξὺ δούλων τοῦ Θεοῦ καὶ Μητέρας εἶναι ἀπειρή. Ἐπομένως πῶς νὰ ονομάσουμε αὐτὸ τὸ μυστήριον που σου συμβαίνει θάνατον; Ἀν καὶ κατὰ τρόπο φυσικὸ ἡ πανίερη καὶ μακάρια ψυχὴ σου χωρίζεται ἀπὸ τὸ τρισευλογημένο καὶ ἀσπίλο σῶμα καὶ τὸ σῶμα σου παραδίνεται στὴν καθιερωμένη ταφή, ἐντούτοις δεν μένει νεκρὸ καὶ δεν διαλύεται ἀπὸ τὴν φθορὰ. Τῆς Παναγίας ἡ Παρθενία ἐμείνε ἀπείραχτη ὅταν γεννοῦσε, ὅταν ἡ ἴδια ἐφευγε ἀπὸ τὴν παρούσα ζωὴ τὸ σῶμα τῆς διατηρήθηκε ἀδιάλυτον καὶ ἀνεβαίνει σὲ πολὺ ἀνώτερη καὶ πιο θεϊκὴ ζωὴ, που δεν τὴν διακόπτει ὁ θάνατος, ἀλλὰ συνεχίζει νὰ ὑπάρχει στους ἀτέλειωτους αἰῶνες» (Εγκώμιον Α' εἰς τὴν Κοίμησιν, § 10).

Καὶ συνεχίζοντας ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, στὸ ἴδιον Εγκώμιον (§ 11) λέει καὶ τὰ ἐξῆς: «Σε μετέφεραν ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανὸ ἄγγελοι μαζί με ἀρχαγγέλους. Βλέποντας τὴν ἀνοδὸν σου τρόμαξαν τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα που βρίσκονται μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ. Κατὰ τὴ διάβασή σου αὐτὴ ὁ μὲν ἀέρας εὐλογεῖται, ὁ δὲ αἰθέρας ψηλά ἀγιάζεται. Χαίροντας υποδέχεται ὁ οὐρανός τὴν ψυχὴν σου. Ἐσένα με ἱερὸς ὕμνους καὶ ολόφωτες λαμπάδες χαρούμενης γιορτῆς προὔπαντοῦνε οὐράνιες δυνάμεις, σχεδὸν λέγοντας «ποιὰ εἶν' αὕτη που ἀνεβαίνει ἀνθισμένη στα λευκά, που

προβάλλει σαν αυγή, όμορφη σαν φεγγάρι, λαμπερή σαν τον ήλιο»; Πόσο όμόρφηνες, πόσο γλύκανες! Είσαι σαν το αγριολούλουδο, σαν κρίνο μες στα αγκάθια, γι' αυτό σ' αγάπησαν οι νεάνιδες, τρέχουν ξοπίσω απ' το άρωμά σου. Σ' οδήγησε ο Βασιλιάς στα ιδιαίτερα διαμερίσματά του» (Άσμα Ασμάτων). Εκεί σε περιτριγυρίζουν οι εξουσίες, σε δοξολογούν οι αρχές, σε ανυμνούν οι θρόνοι, χαίρονται απορώντας τα χερουβείμ, δοξάζουν τα σεραφείμ εσένα που έγινες η φυσική Μητέρα του Κυρίου μας χάρη στην πραγματική φιλανθρωπία του. Γιατί δεν ανέβηκες ως τον ουρανό όπως ο Ηλίας, ούτε «ανηρπάγης» μέχρι τον τρίτο ουρανό όπως ο Παύλος (Β' Κορ. 12,2). Αλλά έφτασες ως τον ίδιο το βασιλικό θρόνο του Υιού σου, όπου τον βλέπεις με τα μάτια σου και χαίρεσαι και στέκεις δίπλα του, με πολλή και ανείπωτη παρρησία. Είσαι για τους αγγέλους και όλες τις υπερκόσμιες δυνάμεις άφατη ευφροσύνη, για τους πατριάρχες χαρά χωρίς τέλος, για τους δικαίους ανεκκλάλητη ευχαρίστηση, για τους προφήτες διαρκής αγαλλίαση! Τον κόσμο ευλογείς, τα σύμπαντα αγιάζεις. Για τους αποκαμωμένους είσαι ανάσα, για τους πενθούντες παρηγοριά, για τους αρρώστους γιατρεία, για τους θαλασσοδαρμένους λιμάνι, για τους αμαρτωλούς συγχώρεση, για τους θλιμμένους καλοσυνάτο στήριγμα, για όσους σε αναζητούν η πρόθυμη βοήθεια».

Στον τρίτο εγκωμιαστικό λόγο του ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός λέει και τα εξής χαρακτηριστικά για την Κοίμηση της Θεοτόκου: «Σήμερα η νοητή και έμψυχη σκάλα, με την οποία αφού κατέβηκε ο Ύψιστος «φανερώθηκε πάνω στη γή και συναναστράφηκε με τους ανθρώπους» (Βαρούχ 3, 38), χρησιμοποιώντας ως σκάλα το θάνατό της μετέστη από τη γή στους ουρανούς. Σήμερα η επίγεια τράπεζα, αυτή που τον ουράνιο άρτο της ζωής, τον αναμμένο άνθρακα της θεότητας χωρίς γάμο κράτησε μέσα της, από τη γή υψώθηκε στον ουρανό... Σήμερα από την επίγεια Ιερουσαλήμ μετατίθεται η έμψυχη πόλη του Θεού στην «άνω Ιερουσαλήμ»... και εγκαθίσταται στην εκκλησία των πρωτοτόκων. Και η έμψυχη και λογική κιβωτός του Κυρίου μεταναστεύει στην ανάπαυση του Υιού της...»

«Πέθανε η πηγή της ζωής, η Μητέρα του Κυρίου μου! Γιατί έπρεπε, αυτό που απαρτίστηκε από γη, να ξαναγυρίσει στη γη κι έτσι να μεταφερθεί ψηλά στον ουρανό. Αφού πήρε από τη γη την άφθαρτη ζωή, την οποία και της ξαναδώρισε, με την κατάθεση του σώματός της σ' αυτήν. Διότι έπρεπε, όπως το χρυσάφι στο χωνευτήρι, αφού αποβάλει τα άχρηστα και το βάρος της θαμπής θνητότητας, να υψώσει από τον τάφο το σώμα της άφθαρτο και αμόλυντο, για να λάμπει στο φως της αθανασίας» (§ 2,3).

Ιδιαίτερα λυρικό και βαθύτατα θεολογικό είναι και το «Εγκώμιον εις τὴν Κοίμησιν τῆς αγίας δεσποίνης ημῶν Θεοτόκου» του **αγίου Θεοδώρου του Στουδίτου** (§ 759 – 826). Να δύο χαρακτηριστικά αποσπάσματα: «Τώρα λοιπόν, κλείνοντας η Θεοτόκος τα μάτια του σώματος της, ανοίγει σ' εμάς τα νοητά της μάτια σαν λαμπερά και μεγάλα αστέρια. Αυτά που ποτέ δεν έδυσαν, γιατί αγρυπνούν ώστε να παρακαλούν το πρόσωπο του Θεού για τη σωτηρία του κόσμου. Τώρα που τα θεοκίνητα χείλη της σώπασαν και δεν μιλούν πιά, ανοίγει διάπλατα το στόμα της για να πρεσβεύει για όλους τους ανθρώπους. Τώρα που μάζεψε τις γήινες αλλά θεοφόρες παλάμες της, τις εμφανίζει αφθαρτοποιημένες και υψωμένες προς τον Θεό, ικετεύοντας για όλη την οικουμένη. Αφού τώρα απέκρυψε το φυσικό και σαν

τον ἥλιο πρόσωπό της, ἀκτινοβολεῖ με τὴ φιλοτεχνημένη εἰκόνα της καὶ τὴν προβάλλει στα πλήθη γιὰ νὰ τὴν ἀσπασθοῦν με ευγνώμονη σχετικὴ προσκύνηση, ἔστω καὶ ἀν δὲν τὸ θέλουν οἱ αἰρετικοί. Ἐχοντας μεταστεῖ στα οὐράνια ἡ πάναγνη περιστέρα, δὲν σταματᾷ νὰ προστατεύει τὰ ἐπίγεια. Παρόλο που βγήκε ἀπὸ τὸ σῶμα, πνευματικὰ εἶναι μαζί μας. Μπαίνουντας στους οὐρανοὺς, ἐξοστρακίζει τοὺς δαίμονες καὶ μεσιτεύει στὸν Κύριο (§ 2). Καὶ συνεχίζει ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης: Ὅταν σκέπτομαι τὸ μεγαλεῖο τῆς μεταστάσεώς σου, Παρθένε, τρομάζει ἀπὸ δέος τὸ πνεῦμα μου. Ὅταν ἀναλογίζομαι τὸ θαῦμα τῆς κοιμήσεώς σου, ἀπορεῖ τὸ μυαλό μου. Ὅταν διηγείται τὸ μυστήριό τῆς ἐκ νέου ζωῆς σου, δένεται ἡ γλῶσσα μου. Γιατί ποιός εἶναι ἐκεῖνος που θὰ μπορούσε νὰ κάνει ὥστε νὰ ἀκουστοῦν ἐπάξια ὅλοι οἱ ἐπαινοί σου, νὰ περιγράψει ὅλα τὰ θαύματά σου; Ποιός νους υψιπέτης θὰ τὰ διακηρύξει; Ποιὰ γλῶσσα γλαφυρὴ θὰ πει τὰ σχετικά μ' ἐσένα, θὰ παραστήσει τὰ δικά σου, θὰ προβάλλει τὰ λόγια σου, ἢ θὰ περιγράψει τὶς θαυμάσιες τελετές, πανηγύρεις, εορτές, διηγήσεις, ἐγκώμια, ἀφοῦ καὶ γιὰ τὸ παρόν μυστήριό (τῆς κοιμήσεώς σου) ἀδυνατεῖ νὰ τὸ πράξει, ἀποτυχαίνει, ἐπικρίνεται; Διότι ἀκριβῶς υπερέχεις, υπερτερεῖς, εἶσαι ἀσύγκριτα ἀνώτερη στὸ ὕψος καὶ τὸ μέγεθος ἀπὸ τὸν ἀνώτατο πόλο, στὴν ἀγνότητα ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦ φωτός τοῦ ἡλίου, στὴν οἰκείωση τῆς παρρησίας ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴ τάξη καὶ γενικὰ ἀπὸ ὅλη τὴν ἀύλη καὶ λογικὴ οὐσία τῶν νοητῶν καὶ νοερῶν δυνάμεων» (§ 5).

Σχετικὰ με τὴν ἀναγκαιότητα τῆς Κοιμήσεως, ἄλλος μεγάλος ἅγιος Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, **Νικόλαος ὁ Καβάσιλας** (1322 – 1391/96 περίπου), στὴν Ομιλίᾳ του «Εἰς τὴν πάνδοξον Κοίμησιν τῆς Υπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν καὶ παναχράντου Θεοτόκου» γράφει χαρακτηριστικὰ (§ 12): «Ἦταν ἀνάγκη νὰ χωριστεῖ ἡ πανάγια αὐτὴ ψυχὴ ἀπὸ τὸ υπεράγιο ἐκεῖνο σῶμα. Χωρίζεται βέβαια καὶ ἐνώνεται με τὴν ψυχὴ τοῦ Υἱοῦ τῆς, ἐνώνεται τὸ δεύτερο φῶς με τὸ πρῶτο. Ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα τῆς, ἀφοῦ παρέμεινε γιὰ λίγο στὴ γῆ, ἐφυγε κι αὐτὸ μαζί με τὴν ψυχὴ τῆς. Γιατί ἔπρεπε νὰ διαβεῖ ἀπ' ὅλους τοὺς δρόμους ἀπὸ τοὺς οὐλοῦς πέρασε καὶ ὁ Σωτὴρας, νὰ λάμψει στους ζωντανούς καὶ τοὺς νεκρούς καὶ με ὅλα αὐτὰ νὰ ἐξαγιασθεῖ τὴν (ἀνθρώπινη) φύση καὶ νὰ πάρει κατόπιν τὴ θέση που τῆς ἀρμόζει. Ἔτσι λοιπὸν δέχθηκε τὸ σῶμα τῆς γιὰ λίγο ὁ τάφος, ἀλλὰ δέχθηκε καὶ ὁ οὐρανός τὴν καινὴ ἐκεῖνη γῆ, τὸ πνευματικὸ σῶμα, τὸ θησαυρὸ τῆς ζωῆς μας, που εἶναι σεμνότερο ἀπ' τοὺς ἀγγέλους καὶ ἀγιώτερο ἀπ' τοὺς ἀρχαγγέλους. Ἔτσι ξαναδόθηκε ὁ θρόνος στὸ βασιλιά, ὁ παράδεισος στὸ ξύλο τῆς ζωῆς, ὁ δῖσκος στὸ φῶς, τὸ δέντρο στὸν καρπὸ, ἡ Μητέρα στὸν Υἱό, ἀντιπρόσωπος τοῦ ἀνθρώπινου γένους καθόλα ἀξία».

Καὶ τέλος, ὁ **ἅγιος Μάρκος**, ἐπίσκοπος Εφέσου, ὁ Ευγενικός (1392-1444/45), σὲ μιὰ ἀποστροφή λόγου τοῦ λέει τὰ ἐξῆς χαρακτηριστικὰ: «Νέκρωσιν ἡ τῆς ζωῆς μητέρα δέχεται, καὶ τάφῳ τεθείσα, μετὰ τρίτην ἡμέραν ευκλεῶς ἐξανίσταται εἰς αἰῶνας τῷ Υἱῷ συμβασιλεύουσα καὶ αἰτούσα τὴν τῶν πταισμάτων ὑμῶν ἄφεσιν».

«Κεχαριτωμένη, Δεδοξασμένη, Παντάνασσα, ἀπὸ τὴν ἀφθονον ἐκείνην ἡλιοβολίαν τοῦ θείου φωτός οπού χαίρεσαι, παρισταμένη ἐκ δεξιῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, πέμψον ἐδῶ κάτω καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ευλαβεῖς δούλους σου μίαν μακαρίαν ἀκτίνα, οπού νὰ εἶναι καὶ φῶς εἰς τὸν ἐσκοτισμένον μας νοῦν καὶ φλόγα εἰς τὴν ψυχραμένην

μας θέλῃσιν, διὰ νὰ βλέπωμεν νὰ περιπατούμεν σπουδαῖοι εἰς τὴν οδὸν τῶν θείων δικαιωμάτων. Ἡμεῖς, μετὰ Θεόν, εἰς ἐσέ τοῦ Θεοῦ τὴν Μητέρα καὶ Μητέρα ἡμῶν ἔχομεν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μας· ἀπὸ σε ἐλπίζομεν τὰς νίκας τῆς γαληνοτάτης Αὐθεντίας, τὰ τρόπαια τῶν Εὐσεβῶν Βασιλέων· τὴν στερέωσιν τῆς Εκκλησίας· τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ὁρθοδόξου γένους· τὴν σκέπην τῆς εὐλαβοῦς τοῦ ταύτης πολιτείας, οποῦ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἀμαχὸν σου βοήθειαν. Ναι, Παναγία Παρθένε, ναι, Μαρία, ὄνομα οποῦ εἶναι ἡ χαρά, ἡ παρηγορία, τὸ καύχημα τῶν Χριστιανῶν· δέξου τὴν νηστείαν καὶ παράκλησιν τῶν αγίων τούτων ἡμερῶν, οποῦ ἐκάμαμε εἰς τιμὴν σου, ὡς θυμίαμα εὐπρόσδεκτον· καὶ ἀξίωσόν μας, καθὼς ἐδῶ εἰς τὴν Εκκλησίαν εὐλαβῶς ἀσπαζόμεθα τὴν ἁγίαν καὶ θαυματουργὸν ταύτην εἰκόνα, ἔτσι καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν Παράδεισον νὰ ἰδούμεν αὐτό το μακάριόν σου πρόσωπον, τὸ ὁποῖον νὰ προσκυνούμεν συν τῷ Πατρί καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας». (Ἡλίας Μηνιάτης)

Πηγὴ: <http://www.diakonima.gr>